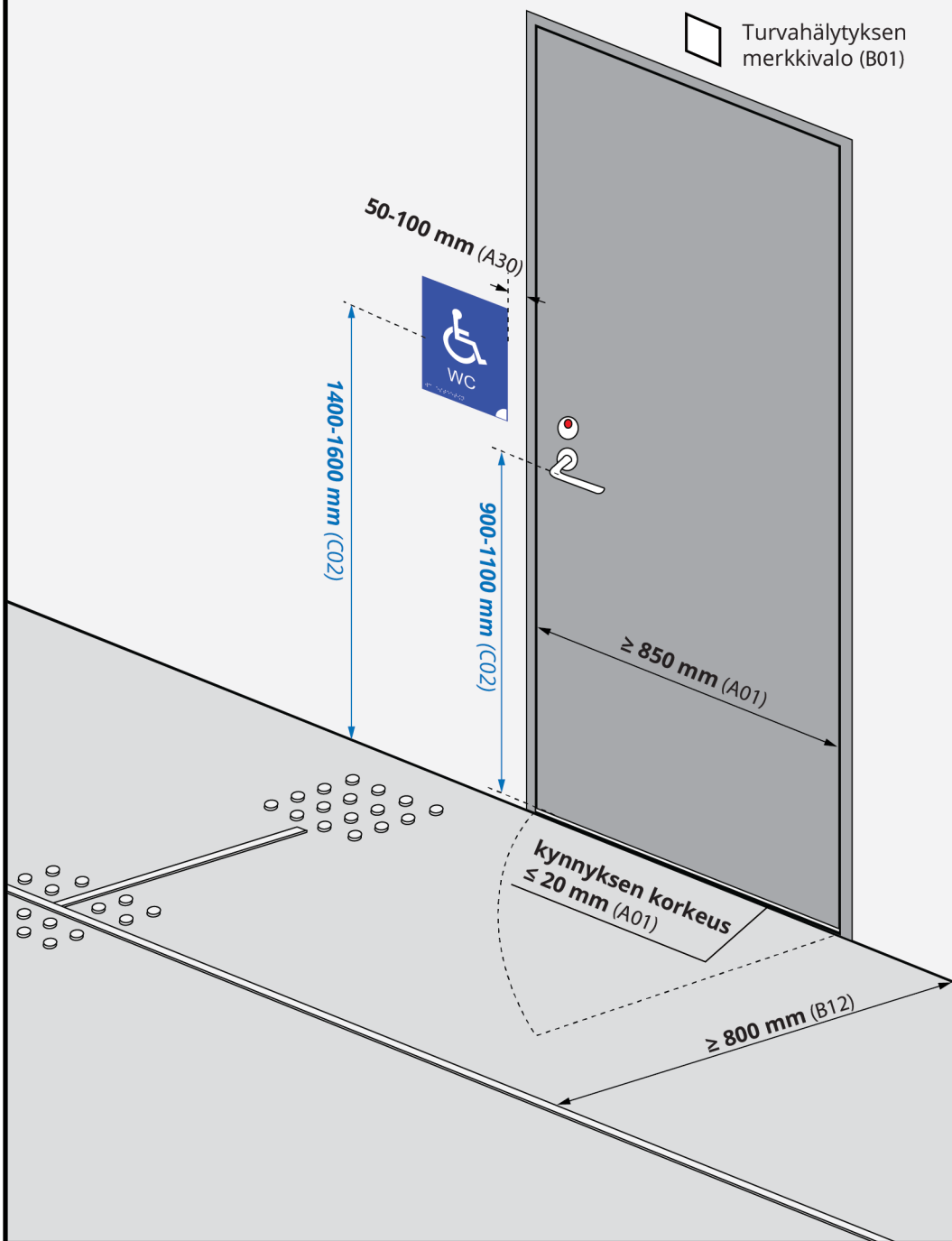
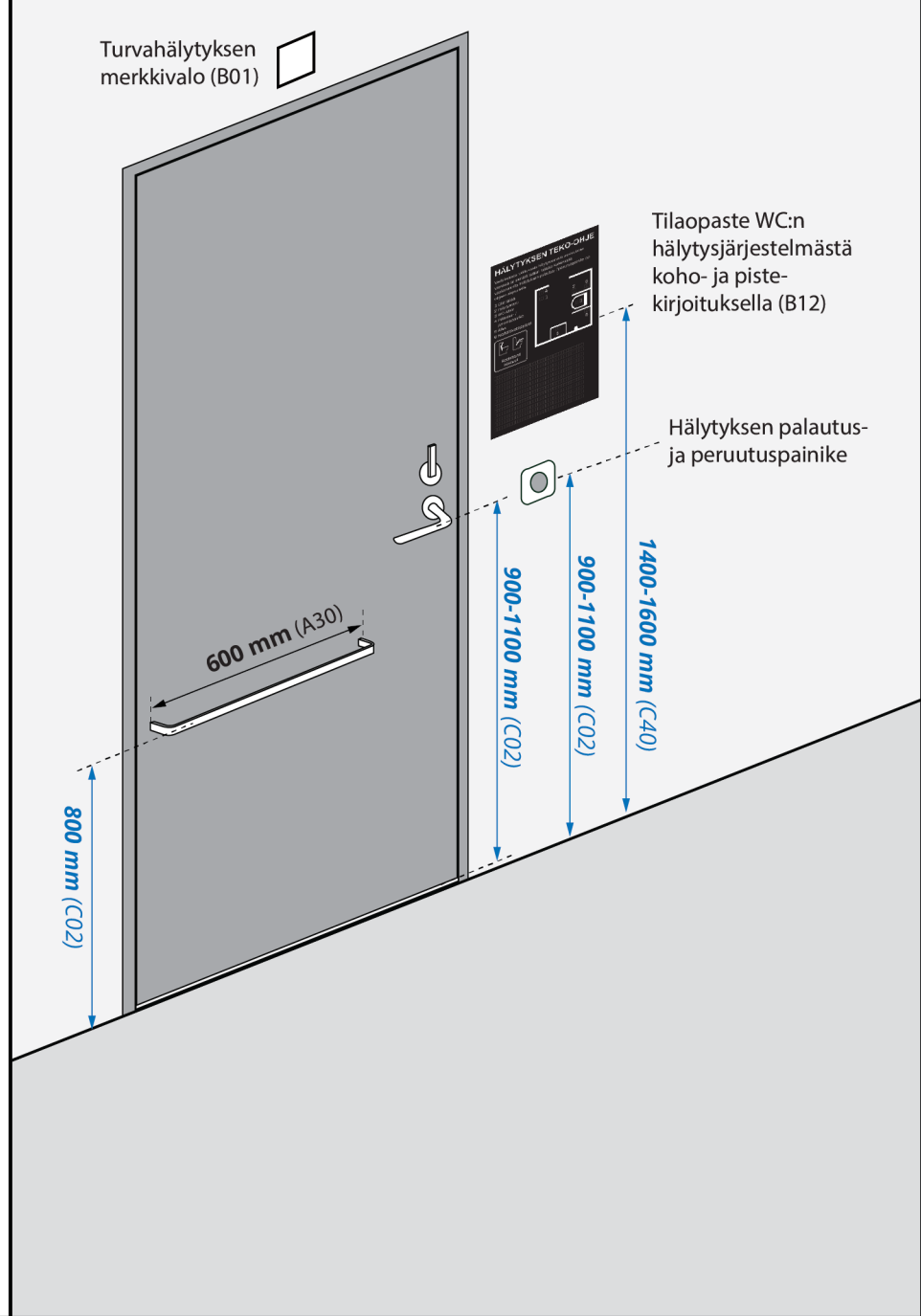

Ovi, WC:n ulkopuoli

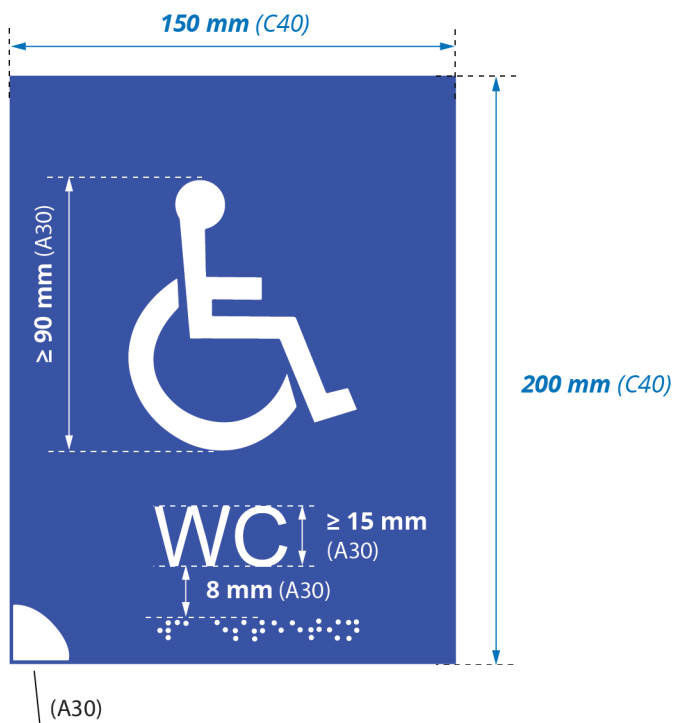

Ovi, WC:n sisäpuoli

Tilaopaste; Esteetön wc

Tarkemmat koho- ja pistekirjoituksen mitat, ks. kortti "Koho-opasteet"

suosituskoko 320 mm x 320 mm,
sovitetaan tilan mukaan

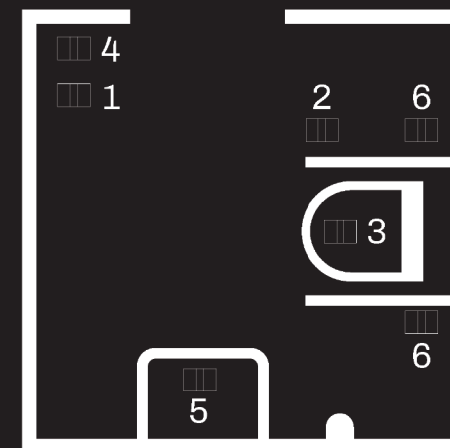
Tilaopaste; Hälytyksenteko- ja käsijohteiden nosto-ohje pistekirjoituksella

HÄLYTYKSEN TEKO-OHJE

Vedä katosta roikkuvasta hälytysnarusta wc-istuimen vieressä tai seinällä lattian rajassa kulkevasta vaakanarusta. Hälytyksen palautus- / perumispainike on ohjeen alapuolella.

15-55 mm (A30)

- 1 Olet tässä
- 2 Hälytysnaru
- 3 WC-istuin
- 4 Palautus- / perumispainike
- 5 Allas
- 6 Nostettavat käsituet

WC, ovi

1. OVI

- Esteettömän WC-tilan oven vapaa leveys
 - ≥ 850 mm (A01)
 - ≥ 900 mm (A10, B12)
- Esteettömän WC-tilan oven kulkuaukon vapaa tila
 - ≥ 800 mm (A30)
 - ≥ 850 mm (C02, C01)
- Ovi avautuu WC-tilasta ulospäin (A30, C10, C01)
- WC-tilan kynnyksen korkeus (viistottu, joustava tai kokoon painuva) ≤ 20 mm (A01, C02, C01)
- Oven käyttölaitteiden, painikkeiden ja ohjaimien sijaintikorkeus oven avautumispuolella
 - 800-1100 mm (A10, B12)
 - 900-1100 mm (C01)
- Oven painikkeilla ja kauko-ohjauslaitteilla on oltava tummuuskontrasti taustaan ja ympäristöön 30 % (B12)
- Käsin avattavassa ovela on oltava molemmin puolin pystysuuntaiset vetimet (B12)
- Oven sisäpuolella, saranapuolelta alkaen, tulee olla 600 mm pitkä vaakavedin korkeudella 800 mm (C02, C01)
- Sähköoven on pysyttävä auki hitaasti liikkuvaa varten (B12) 25 s (C02)

Suosituksset:

- WC:n oven tulee erottua tummuuskontrastilla seinäpinnasta (C02, C01)
- Oviaukon leveys + WC-oven edessä ulkopuolella oleva vapaa tila ≥ 2300 mm (C02)
- Oven aukeamapuolella oviaukon vieressä oleva vapaa tila sisä- ja ulkopuolella ≥ 400 mm (C01)
- Oven ulkopuolella oleva vapaa tila, jossa pyörätuolilla mahtuu kääntymään $\varnothing \geq 1500$ mm (C01)
- Lukitus tulee voida avata ja lukita helposti yhdellä kädellä (C02, C01)
- Lukitus pitää saada auki oven ulkopuolelta käyttäjän tarvitessa apua (C01)
- Esteettömän WC:n ovela ei käytetä ovipumppua (C01)
- Jos paloturvallisuusovessa on ovensuljin, avaamisvoima enintään 10 N (C02, C01)
- Sähköistä painiketta on voitava painaa kyynärpäällä (C02)
- Sähköisesti avautuvan ja lukkiutuvan oven avauspainike korkeudella 900-1100 mm (C02)

2. OPASTUS (ks. myös KOHO-OPASTEET)

- WC-tilat, jotka soveltuvat pyörätuolin ja pyörällisen kävelytelineen käyttäjille on merkittävä liikkumisesteisen tunnuksella. (A01)
- WC-tila merkitään liikkumisesteisen tunnuksella eli kansainvälisellä pyörätuolisymbolilla, jossa on selkeä tummuuskontrasti ja joka on myös tuntoaistilla havaittava. (B01)
- ISA-tunnuksen on oltava tuntoaistilla havaittavissa ja omattava selkeä tummuuskontrasti (B01) leveys 150 mm, korkeus 200 mm (C40)
- WC:n ISA-tunnus sijoitetaan WC-oven avautumispuolen viereiselle seinälle korkeudelle 1400-1600 mm (C02, C01)
- Koho-opasteen pistekirjoitusteksti sijoitetaan tekstirivin alapuolelle, ja kohdennetaan tekstin kohdalle vasemmalle reunalle (A30)
- WC-tunnuksen sijainti ovenkahvan puoleisesta ovenkarmista ≥ 50 - ≤ 100 mm (A30)
- Opasteiden tulee olla mattapintaisesta materiaalista (A30)
- Opasteen on oltava häikäisemätön myös asennettuna (A30)

- Opasteen tulee olla valaistu ja häikäisemätön, se voi olla itsevalaiseva tai keinovalaistu (A30)
- Opasteen viestin tulee olla selkeä, helposti ymmärrettävä (A30)
- Kohokirjoitustekstin kirjaimien ja graafisten symbolien korkeus 15-55 mm (A30)
- Hälytyksen palautuspainikkeen merkintä tulee havaita sekä näkö- että tuntoaistilla (A30)
- Asema-alueelle on asennettava pyörätuolin käyttäjälle soveltuvan WC:n piktogrammi (B12)
- WC:n sisäpuolelle tiedot toimintaohjeista tarvittaessa avun pyytämiseksi koho- ja pistekirjoituksella laan sovittaan. (A10, B12) Toimintaohje-tilaopasteen kokosuositus 320x320 mm (C40)
- WC-tilojen kätisyys, eli kummalla puolella WC-istuinta vapaa tila on, on hyvä esittää opasteessa. (B01)
- WC:n sisäpuolen toimintaohjeet on asemalla sijoitettava oven vieressä olevan valokatkaisimen viereen (B12)
 - sijoituskorkeus 1400-1600 mm (C40)
- Kääntyvistä käsijohteista on WC:ssä oltava symboli käsiohde ylös nostettuna ja alas laskettuna (B12)

Suosituksset:

- Lukitulle WC:lle tulee olla selkeät avaamis- ja avunpyyntöohjeet (C01)
- Reitti WC-tiloihin opastetaan katkeamattomasti koko kulkureitillä (C01)

LIITTYVÄT KORTIT

- WC, sisäpuolelta
- Valaistus sisätilassa
- Sisätilan tuntoon perustuvat opasteet
- Koho-opasteet

LÄHTEET

Määräykset:

A10: Komission asetus (EU) no:1300/2014, vammaisten ja liikkumisesteisten henkilöiden esteetöntä pääsyä Euroopan unionin rautatiejärjestelmään koskevista yhteentoimivuuden eritelmistä

A30: ISO 21542:2011 Building construction - Accessibility and usability of the built environment

Ohjeet:

B01: Ympäristöministeriön ohje rakennuksen esteettömyydestä (2018)

B12: Ratatekniset ohjeet (RATO) osa 16, Väylät ja laiturit, 43/2017 (Liikennevirasto)

Suosituksset:

C01: Esteettömyyskartoitusopas 2019 (Invalidiliitto, Eske)

C02: Esteetön wc- ja pesutilaopas (Invalidiliitto, Eske)

C10: RT 09-10884 Esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö

C40: Saavutettavuus ja esteettömyys-internetsivusto <https://nkl.fi/fi/etusivu/saavutettavuus-esteettomyys> (Näkövammaisten liitto ry)